

до наказу від _____ 2015 р. № _____

Навчально — методичний комплекс «практика письмового та усного перекладу» (німецька мова)

1. Робоча програма навчальної дисципліни (згідно з додатком 2).
2. Конспекти лекцій НІШ, який відповідає за викладання дисципліни.
3. Підручники, навчальні посібники, методичні матеріали щодо вивчення дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання.
4. Програма навчальної практики дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра іноземної філології і перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор ННІ)
_____ (ПІБ декана (директора))

«___» _____ 2015 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри іноземної філології і перекладу

Протокол №___ від “___” _____ 2015_ р.

Завідувач кафедри
_____ (ПІБ завідувача)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПРАКТИКА ПИСЬМОВОГО ТА УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ”
(НІМЕЦЬКА МОВА)**

Напрямок підготовки: 6.020303 «Філологія (переклад)»

Спеціальність:

Спеціалізація

Факультет: гуманітарно-педагогічний

Розробники: Максимчук В.С.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Практика письмового та усного перекладу” (німецька мова)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Бакалавр	
Напрямок підготовки	6.020303 «Філологія (переклад)»	
Спеціальність		
Спеціалізація		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	108	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)		
Семестр		
Лекційні заняття		
Практичні, семінарські заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота		
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни - підготовка перекладача високої кваліфікації, здатного виконувати усі головні види перекладацької діяльності з текстами різної спрямованості.

Завдання навчальної дисципліни - розвиток навичок та вмінь перекладу з німецької мови на українську та з української на німецьку текстів різної тематики в усній та письмовій формі. Кваліфікований перекладач-магістр, окрім професійних навичок та вмінь та високого рівня практичної мовної компетенції, повинен мати поглиблені знання стосовно системної організації мови та добре організовані фонові знання, що мають відношення до країни мови, що вивчається.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати** : лексичні особливості перекладу (терміни, архаїзми, неологізми, запозичення, слова іншомовного походження, аббревіатури, скорочення, композити, сленг, фразеологічні одиниці, реалії, антропоніми, топоніми, пароніми, лексична синонімія, омонімія, полісемія та багатозначність)
 граматичні особливості перекладу (часові форми дієслова, узгодження, наказовий спосіб дієслова, пасивний стан, складний номінативний присудок, складний дієслівний присудок, інфінітив, дієприкметник I, дієприкметник II,

інфінітивні конструкції, обставини, означення, додатки).

Подальше навчання ґрунтується на комплексному застосуванні отриманих навичок під час перекладу повних текстів різної тематики та змісту,

вміти :

- перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки,
- перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики,
- перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики,
- реферувати німецькомовний текст науково-технічного характеру.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усьго	у тому числі					усьго	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль I. Предмет теорії перекладу. Поняття еквівалентності та адекватності перекладу														
<i>Тема 1.</i> Предмет теорії перекладу, місце теорії перекладу серед інших гуманітарних дисциплін. Роль перекладу в розвитку світової культури, взаємозбагачення культур та зміцнення міжнародних зв'язків. Короткий огляд з історії вітчизняного і зарубіжного перекладознавства.		16		8			8							
<i>Тема 2.</i> Мовні форми та значення і позамова ситуація при перекладі. Денотативний, конотативний та прагматичний аспекти перекладу. Інваріант перекладу. Інформативна структура тексту та окремих його елементів		16		8			8							
<i>Тема 3.</i> Поняття еквівалентності та адекватності перекладу, переклад буквальний, адекватний та вільний. Шляхи досягнення адекватності в перекладі. Проблема одиниці перекладу. Рівні еквівалентності.		18		10			8							
Разом за модулем 1		50		26			24							

Змістовний модуль 2 Основні типи лексико-граматичних перетворень в перекладі. Лексико-семантичні трансформації у перекладі.											
Тема 1. Основні типи лексико-граматичних перетворень в перекладі. Структура і лексико-семантична зумовленість перетворень при перекладі з іноземної і на іноземну мову. Особливості перекладу (німецька мова) Переклад текстів, що складаються з іменників у вихідній формі. Визначення актуального значення лексичних одиниць і підбір відповідних їм еквівалентів при перекладі. Врахування при перекладі форм однини або множини іменників.		14		6			8				
Тема 2. Види лексико-фразеологічних відповідників згідно з теорією закономірних відповідностей. Класифікація типів міжмовних лексичних відповідників за формою, за обсягом переданої екстралінгвістичної інформації, за характером функціонування у мові, за способом перекладу. Функціональні відповідники.		14		6			8				
Тема 3. Лексико-семантичні трансформації у перекладі. Диференціація значень, генералізація та конкретизація значень. Особливості перекладу (німецька мова) Контекстуальні значення визначеного та невизначеного артиклів. Реалізація контекстуальних значень визначеного та невизначеного артиклів. Пошук еквівалентів при перекладі похідних і складних слів, не зафіксованих у двомовних словниках. Переклад скорочень. Застосування транслітерації при перекладі.		14		6			8				
Тема 4. Шляхи відтворення		16		7			9				

у перекладі «без еквівалентної лексики. Різновиди слів-реалій та їх відтворення у перекладі.													
Разом за модулем 2	38			25			33						
Усього годин	108			51			57						
Курсовий проект(робота) 3 (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-	-	-	-	-	-			
Усього годин													

4. Теми семінарських занять планом не передбачено

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Роль перекладу в розвитку світової культури, взаємозбагачення культур та зміцнення міжнародних зв'язків. Короткий огляд з історії вітчизняного і зарубіжного перекладознавства.	8
2.	Мовні форми та значення і позамовна ситуація при перекладі. Денотативний, конотативний та прагматичний аспекти перекладу. Інваріант перекладу. Інформативна структура тексту та окремих його елементів	8
3.	Поняття еквівалентності та адекватності перекладу, переклад буквальний, адекватний та вільний. Шляхи досягнення адекватності в перекладі. Проблема одиниці перекладу. Рівні еквівалентності.	8
4	МКР 1	2
5	Основні типи лексико-граматичних перетворень в перекладі. Структура і лексико-семантична зумовленість перетворень при перекладі з іноземної і на іноземну мову. Особливості перекладу (німецька мова) Переклад текстів, що складаються з іменників у вихідній формі. Визначення актуального значення лексичних одиниць і підбір відповідних їм еквівалентів при перекладі. Врахування при перекладі форм однини або множини іменників.	6
6	Види лексико-фразеологічних відповідників згідно з теорією закономірних відповідностей.	6
7	Лексико-семантичні трансформації у перекладі. Диференціація значень, генералізація та конкретизація значень. Особливості перекладу (німецька мова) Контекстуальні значення визначеного та невизначеного артиклів. Реалізація контекстуальних значень визначеного ⁴ та невизначеного артиклів.	6
8	Шляхи відтворення у перекладі «без еквівалентної лексики. Різновиди слів-реалій та їх відтворення у перекладі.	5

9	МКР 2	2
---	-------	---

6. Теми лабораторних занять планом не передбачено

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. **Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.**

8. **Методи навчання.**

Навчання здійснюється з використанням комунікативно зорієнтованої методики та інтегративного підходу, в рамках якого розвиваються всі види мовної та мовленнєвої компетенції студентів.

9. **Форми контролю.**

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи над навчальним матеріалом, так і в кінці кожного модуля та семестру.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання домашнього завдання студентами, проводяться поточне тестування у вигляді перекладів, диктантів та словникових диктантів.

У кінці кожного модуля проводяться модульні контрольні роботи.

У кінці 1,4,5 семестру проводиться екзаменаційна контрольна робота.

У кінці 2,3 семестрів проводиться залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Оцінка національн	Оцінка	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 -100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81

Задовільно	В	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	Е	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО — потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R**дис (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R**нр (до 70 балів): **R** дис = **R** нр + **R** ат*

11. **Методичне забезпечення**

12. **Рекомендована література**

Основна:

1. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: Теория, практика и методика преподавания. М.: Академия, 2005.- 192 с.
2. Алексеева И.С. Устный перевод речей. Немецкий язык: Учебное пособие.- СПб.: ООО «ИнЪязиздат», 2006.- 112с.
3. Латышев Л.К. Технология перевода: Учебн. пособие для студентов. М.: Академия, 2005.- 320с.
4. Шевченко А.И. Методическое пособие по переводу общественно-политических й экономических текстов. - Запорожье. 1998.
5. Батрак А.В., Котёлкин В.П. Пособие по устному переводу (немецкий язык). – М.: ВШ, 1979. – 172 с.
6. Вульферт И.И. Пособие по переводу немецкого технического текста. – М.: Изд-во лит-ры на иностр. языках, 1969. – 260 с.
7. Загублена арфа. Антологія німецькомовної поезії Буковини / Концепція видання, переклад, передмова та бібліографічні довідки Петра Рихла. – Чернівці: Золоті літаври, 2002. – 544 с.
8. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад. – Львів: Видавництво при Львівському університеті, 1989. – 216 с.
9. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. – Львів: Вища школа, 1983. – 175 с.
10. Кам'янець В.М. Відтворення німецьких власних назв українською мовою // Іноземна філологія. – Вип. 111. – Л.: ЛНУ, 1999. – С. 262-270.
11. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 564 с.
12. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 608 с.

13. Кияк Т.Р. Лингвистические аспекты терминоведения. – К.: УМКВО, 1989.
14. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
15. Коломієць Л.В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії). – К.: ВПЦ «Київський університет», 2004. – 522 с.
16. Коммисаров В.Н. Современное переводоведение. Курс лекций. – Москва: Издательство «ЭТС», 1999. – 192 с.
17. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. – Київ: Юніверс, 2002. – 280 с.
18. Корбозерова Н.М., Серебрянська А.О. Порівняльна типологія іспанської та української мов. – К., 1992.
19. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 512 с.
20. Кочерган М.П. Основи зіставного мовознавства. – К.: Академія, 2006.
21. Максименко О.В. Усний переклад: теорія, вправи, тексти (французька мова). – К., 1986.
22. Новикова М.А. Прекрасен наш союз. Литература – переводчик – жизнь. – Київ: Радянський письменник, 1986. – 225 с.
23. Новикова М.О. Міфи та місія. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2005. – 432 с.
24. Огуй О.Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. – Чернівці: Рута, 2004. – 256 с.
25. Огуй О.Д., Івасюк О.Я. Лінгвістика та перекладознавство: Мовні концепції та способи (прийоми) перекладу // Науковий вісник Чернівецького університету. Вип. 165-166: Германська філологія. – Чернівці: Рута, 2003. – С. 145-157.
26. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К., 1990 – 1991.
27. Чередниченко О.І. Про мову і переклад. – К.: Либідь, 2007. – 248 с.
28. Чередниченко О.І., Коваль Я.Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К., 1995.

- допоміжна:

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории переводов. – Москва: Международные отношения, 1975. – 239 с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение. Общие и лексические вопросы: Пособие. – М.: ИОСО РАО, 2001. – 224 с.
3. Влахов, Сергей и Флорин, Сидер. Непереводимое в переводе. – Москва: Международные отношения, 1980. – 352 с.
4. Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике: Сборник статей / Переводы. Вступительная статья и общая редакция В.Н. Комиссарова. – Москва: Международные отношения, 1978. – 229 с.
5. Галь Н.Я. Слово живое и мертвое: из опыта переводчика и редактора [4-е

изд., доп.]. – М.: Книга, 1987. – 272 с.

6. Гарбовский Н.К. Теория перевода. – М.: Узд-во Моск. Ун-та, 2004. – 544 с.

7. Гачечиладзе Г.Р. Художественный перевод и литературные взаимосвязи. – Москва: Советский писатель, 1980 (2-е изд.). – 255 с.

8. Григорій Кочур і український переклад: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., К.-Ірпінь, 27-29 жовт. 2003 р. / Редкол.: О. Чередниченко (голова), Р. Зорівчак, Л. Коломієць, А. Кочур. – К.; Ірпінь: Перун, 2004. – 280 с.

9. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи. Навчальний посібник. – Харків: Вид-во НУА, 2005. – 132 с.

10. Карабан В.І., Борисова О.В., Колодій Б.М., Кузьміна К.А. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську): Навчальний посібник. За ред. проф. Карабана В.І. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 205 с.

11. Комиссаров В.Н. Теория перевода. (Лингвистические аспекты). – Москва: Высшая школа, 1990. – 250 с.

12. Коптілов В.В. Актуальні питання українського художнього перекладу. – Київ: Видавництво Київського університету, 1971. – 131 с.

13. Крупнов В.Н. В творческой лаборатории переводчика: Очерки по профессиональному переводу. – Москва: Международные отношения, 1976. – 190 с.

14. Кундзіч, Олексій. Творчі проблеми перекладу. – Київ: Дніпро, 1973. – 264 с.

15. Ларсон М.Л. Смысловый перевод: Руководство по теории межъязыковой эквивалентности и ее практическому применению / Пер. с англ. – С.-Петербург: Герменевт, 1993. – 455 с.

16. Латышев Л.К., Провоторов В.И. Структура и содержание подготовки переводчиков в языковом вузе: Учебно-методическое пособие. – 2-е изд., стереотип. – М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2001. – 136 с.

17. Левый, Иржи. Искусство перевода. / Перевод с чешского и предисловие В. Россельса. – Москва: Прогресс, 1974. – 397 с.

18. Лилова, Анна. Введение в общую теорию перевода. / Перевод с болгарского. Под общей редакцией П.М. Топера. – Москва: Высшая школа, 1985. – 256 с.

19. Мастерство перевода. В 12-ти т. – Москва: Советский писатель, 1959-1981.

20. Миньяр-Белоручев Р.К. Теория и методы перевода. М.: Московский лицей, 1996. – 208 с.

21. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод: Учебное пособие. – Киев: Эльга, Ника-Центр, 2003. – 136 с.

22. Москаленко М.Н. Нариси з історії українського перекладу. [1] // «Всесвіт», 1993. – № 9-10. – С. 113-120; Нариси з історії українського перекладу. [2] // «Всесвіт», 2006. – № 1-2; Нариси з історії українського перекладу. [5] // «Всесвіт»,

2006. – № 7-8. – С. 192-207; Нариси з історії українського перекладу. [6] //

- «Всесвіт», 2006. – №11-12. – С. 160-175.
23. Москаленко М.Н. Нариси з історії українського перекладу. [6] // «Всесвіт», 2006. – №11-12. – С. 160-175.
24. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. История и теория зарубежного перевода: Учебник. – М.: Узд-во МПУ «Сигналь», 1999. – 141 с.
25. Попович, Антон. Проблемы художественного перевода. – Москва: Высшая школа, 1980. – 199 с.
26. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингвистической теории перевода. – Москва: Международные отношения, 1974. – 216 с.
27. Рецкер Я.И. Что же такое лексические трансформации? // Тетради переводчика. Выпуск 17. – Москва: Международные отношения, 1980. – 121 с. – С. 72-84.
28. Рильський, Максим. Мистецтво перекладу: Статті, виступи, нотатки. – Київ: Радянський письменник, 1975. – 343 с.
29. Сдобников В.В., Петрова О.В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков). – М.: АСТ: Восток – Запад, 2006. – 448 с.
30. Стріха, М.В. Історія й сьогодення українського поетичного перекладу (ХІІ – ХХ ст.): Курс лекцій // Записки «Перекладацької майстерні 2000-2001». – Том 2: Історія й сьогодення українського поетичного перекладу (ХІІ – ХХ ст.) / Львів. нац. ун-т ім. І.Франка, Центр гуманітарних досліджень; упор. М. Габлевич. – Л.: Простір-М, 2002. – С.6-139.
31. Тороп, Пеэтер. Тотальный перевод. – Тарту: Издательство Тартуского университета/Tartu University Press, 1995. – 220 с.
32. Федоров А.В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы). Учеб. пособие. – Издание 4-е, переработанное и дополненное. – Москва: Высшая школа, 1983. – 303 с.; Издание 5-е. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ; М.: ООО «Издательский Дом «ФИЛОЛОГИЯ ТРИ», 2002. – 416 с.
33. Фінкель, Олександр. Теорія й практика перекладу. – Харків: Державне видавництво України, 1929. – 166 с.
34. Флорин, Сидер. Муки переводческие: Практика перевода. – Москва: Высшая школа, 1983. – 184 с.
35. Чередниченко А.И., Бех П.А. Лингвистические проблемы воссоздания образа в поэтическом переводе: Тексты лекций. – Киев: Высшая школа. Изд-во при Киевском университете, 1980. – 67 с.
36. Чуковский, Корней. Высокое искусство. – Москва: Советский писатель, 1988. – 349 с.
37. Шама И.Н. Перевод – искусство понимать... – Запорожье: Просвіта, 2005. – 240 с.
38. Швачко С.О. Проблеми синхронного перекладу. Навчальний посібник. – Вінниця: Вид-во «Фоліант», 2004. – 112 с.
39. Швейцер А. Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. – Москва: Наука, 1988. – 215 с.

40. Швейцер А.Д. (ред). Текст и перевод. – Москва: Наука, 1988. – 165 с.
41. Теорія і практика перекладу. Республіканський міжвідомчий науковий збірник. Випуски 1-21. – Київ: Вища школа, 1979-1994.
42. Тетради переводчика. Випуски 1-22. – Москва: Международные отношения, 1963-1987.
43. Эткинд Е. Г. Поэзия и перевод. – М.-Л., 1963. – 430 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.deutsch-uni.com.ru>
2. <http://www.schubert-verlag.de>
3. <http://web.letras.up.pt/alemao3>
4. <http://www.wellermanns.de>
5. <http://www.translate.ru/Default.aspx/Text>
6. <http://www.translate.ru/text.asp?lang=ru>
7. <http://www.promt.ru/>
8. <http://www.lingvo.ru/lingvo/>
9. <http://www.imtranslator.net/translator.a...>
10. <http://translation2.paralink.com/>
11. http://translate.google.com/translate_t
12. <http://babelfish.altavista.com/>
13. <http://perevod.uaportal.com/>
14. http://worldlingo.com/en/products_servic